

OTSUS

30.05.2025 nr 7-29/2025-001

Eesti ja Läti ühised gaasi võrgureeglid ülekandesüsteemi kasutamise kooskõlastamise kohta

I Haldusmenetluse alustamine

Maagaasiseaduse (MGS) § 23¹ lõike 3 kohaselt võrguettevõtja kooskõlastab võrgulepingu tüüptingimused Konkurentsiametiga. MGS § 23¹ lõike 4 kohaselt Konkurentsiamet ei kooskõlasta võrgulepingu tüüptingimusi, kui nende sisu ei vasta võrguteenuse kasutaja õiguste ja kohustuste tasakaalule.

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 42 lõike 1 kohaselt on tüüptingimus tühine, kui see lepingu olemust, sisu, sõlmimise viisi, lepingupoolte huvisid ja teisi olulisi asjaolusid arvestades kahjustab teist lepingupoolt ebamõistlikult, eelkõige siis, kui tüüptingimusega on lepingust tulenevate õiguste ja kohustuste tasakaalu teise lepingupoolle kahjuks oluliselt rikutud, või kui tüüptingimus ei vasta headele kommetele.

VÕS § 42 lõike 2 kohaselt ebamõistlikku kahjustamist eeldatakse, kui tüüptingimusega kaldatakse kõrvale seaduse olulisest põhimõttest või kui tüüptingimus piirab teise lepingupoolle lepingu olemusest tulenevaid õigusi ja kohustusi selliselt, et lepingu eesmärgi saavutamine muutub küsitavaks. Tüüptingimust ei vaadelda ebamõistlikult kahjustavana, kui see puudutab lepingu põhilist eset või hinna ja üle antud väärtuse suhet.

Haldusmenetluse seaduse (HMS) § 14 lõike 1 kohaselt esitatakse haldusmenetluse algatamiseks haldusorganile vabas vormis avaldus (taotlus).

MGS § 23¹ lõike 2 järgi võib võrguettevõtja erinevate võrguteenuste osutamiseks sõlmida turuosalisega eraldi võrgulepingud.

16.05.2025 esitasid Elering AS (Elering) ja AS Conexus Baltic Grid (Conexus) Konkurentsiametile ja Public Utilities Commission of the Republic of Latvia (Läti regulaator) kooskõlastamiseks täiendatud ja muudetud tüüptingimused „Ühised võrgureeglid gaasi ülekandesüsteemi kasutamiseks“ (inglise keeles „Common regulations for the Use of Natural Gas Transmission System“, edaspidi Võrgureeglid).

Käesoleval ajal kehtivad Elering ja Conexus ühised Võrgureeglid, mis on kooskõlastatud Konkurentsiameti 28.05.2024 otsusega nr 7-29/2024-001.

II Menetlusosalised

Elering AS – registrikood: 11022625; aadress: Kadaka tee 42, Tallinn, Harjumaa; e-post: info@elering.ee.

III Asjaolud ja menetluse käik

Perioodil 22.11-20.12.2024 viisid Elering ja Conexus läbi avaliku konsultatsiooni Võrgureeglite muudatusettepaneku asjus. Täpsem teave konsultatsiooni läbiviimise kohta on avaldatud veebilehel: [Muudatused Eesti-Läti ühistes gaasi võrgulepingu tüüptingimustes \(avatud kuni 20.12.2024\) | Elering](#)

12.02.2025 saatsid Elering ja Conexus Konkurentsiametile ja Läti regulaatorile Võrgureeglite muudatusettepaneku. Muudatuste põhjuseks oli:

1. kinnitada Kiemenai ühenduspunktis läbipaistvate turu põhiste printsiipidega võimsuse reserveerimine;
2. lisada Konkurentsiameti 01.10.2024. a otsuse nr 7-29/2024-002 põhjal asjakohased ülekandevõrgu ühenduspunktid;
3. võimaldada võimsuse reserveerimine ja ühekordne lasti sisestamine ülekande võrku Pakrineeme LNG sisestuspunktis;
4. lisada Euroopa Komisjoni regulatsioonist 2024/1789 tulenevad nõuded seoses taastuv- ja vähese CO₂ heitega gaaside osalemisega hulgi turul;
5. lisada vajalikud muudatused üleminekuks European Energy Exchange AG (EEX) platvormile.

30.04.2025 saatsid Konkurentsiamet ja Läti regulaator Eleringile ja Conexusele Võrgureeglite kohta kommentaarid ja küsimused.

12.05.2025 kohtusid Konkurentsiamet ja Läti regulaator Eleringi ja Conexusega, kus arutati Konkurentsiameti ja Läti regulaatori kommentaare.

16.05.2025 esitasid Elering ja Conexus Konkurentsiametile ja Läti regulaatorile allkirjastatud Võrgureeglite muudatused.

IV Konkurentsiameti seisukoht

Võrgureeglite muudatuste avalikul konsultatsioonil esitasid turuosalised ettepanekuid ja kommentaare. Esimesel avalikul konsultatsioonil esitati kokku 13 kommentaari, millest 11 kommentaari olid otseselt seotud Võrgureeglitega. Otseselt seotud 3 kommentaari võtsid põhivõrguettevõtjad täielikult arvesse, 1 kommentaar võeti osaliselt arvesse ja kaks kommentaari võetakse arvesse tulevikus toimivas muudatusettepanekus.

Alljärgnevalt Konkurentsiamet toob välja suures osas Võrgureeglite muudatused võrreldes kehtivate võrgureeglitega, mis on kooskõlastatud Konkurentsiameti 28.05.2024 otsusega nr 7-29/2024-001:

1. Võrgureeglite üldist sõnastust on kohandatud ja täpsustatud.
2. Võrgureeglitest on eemaldatud punktid 1.3.1 ja 1.3.3, Värska ja Narva sisendpunktid.
3. Võrgureeglites on muudetud punkti 1.3.9 (endine (edaspidi – end) punkt 1.3.11), mis määrab Pakrineeme sisendpunkti.

4. Võrgureeglitele on lisatud punktid 2.3, 2.7 ja 2.8, mis vajalikud terminid EEX platvormile üleminekuks.
5. Võrgureeglites on muudetud punkti 2.17 (end 2.14), mis defineerib sisendpunkti.
6. Võrgureeglites on muudetud punkti 2.29 (end 2.26), mis defineerib LNG rajatise.
7. Võrgureeglitele on lisatud punkt 2.30, mis defineerib LNG terminali.
8. Võrgureeglites on muudetud punkti 2.32 (end 2.27), mis defineerib gaasi, mida sisestatakse, kas ülekande või jaotusvõrku.
9. Võrgureeglites on kohandatud punkte 5.3.2, 5.3.3, 5.3.4, 5.4.2 (end 5.4.1.1), 5.4.3 (end 5.4.1.2), 5.4.4 (end 5.4.1.3), 5.4.5, 5.4.6, mis on vajalikud muudatused EEX platvormile üleminekuks.
10. Võrgureeglitele on lisatud punktid 5.5.1, 5.5.3, 5.5.4, 5.5.4.1, 5.5.4.2, 5.5.4.3, 5.5.4.4, mis on vajalikud Pakrineeme võimsuse reserveerimiseks ja ühekordse lasti toomiseks
11. Võrgureeglites on muudetud punkt 5.9 (end 5.9.1) ja on eemaldatud punktid 5.9.2.1, 5.9.2.2.1, 5.9.2.2.2 ja 5.9.2.3.1, mis selgitab Kiemenai sisend- ja väljundpunkti võimsuste jaotamist.
12. Võrgureeglites on muudetud punkti 5.10, mis käsitleb võimsuste jaotamist Luhamaa sisend- ja väljundpunktis.
13. Võrgureeglitele on lisatud punkt 5.11 ja alampunktid, mis käsitlevad võimsuste jaotamist Kiemenai sisend- ja väljundpunktis, kasutades kolmanda osapoolle võimsuste reserveerimise platvormi.
14. Võrgureeglitele on lisatud punkt 6.2.1.2, mis käsitleb võimsusest loobumist võimsuse reserveerimise platvormil.
15. Võrgureeglites on muudetud punkti 6.2.3 (end 6.3.3), mis käsitleb tervikliku ja osalist võimsusest loobumist.
16. Võrgureeglitele on lisatud punkt 7.12, mis võimaldab järelturul võimsusega kauplemist võimsus jaotamisplatvormil.
17. Võrgureeglites on muudetud punktid 8.2, 8.1 ja selle alampunktid, mis on vajalikud muudatused EEX platvormile üleminekuks.
18. Võrgureeglitele on lisatud punkt 8.1.3, mis käsitleb Pakrineeme sisestuspunkti nominatsioone ja re-nominatsioone.
19. Võrgureeglites on muudetud punkti 9.4 ja alampunkte (end 9.1.4 ja alampunktid), mis käsitlevad reegleid, mille alusel käib gaasi jaotamine Luhamaa sisestuspunktis.
20. Võrgureeglites on muudetud punkti 9.6 (end 9.1.7), mis käsitleb gaasi jaotamist Eesti ja Läti tootmise sisestuspunktides.
21. Võrgureeglites on muudetud punktid 13.1 ja 13.3, mis käsitlevad teenuste eest tasumist ja arvete tegemise aluseid.
22. Võrgureeglites on muudetud punkti 13.4, mis käsitleb ülekande tariifi rakendamist gaasile, mis on sisestatud otse jaotusvõrku.
23. Võrgureeglitele on lisatud punktid 19.4 ja 19.5, mis käsitlevad võrgukasutajate andmete jagamist REMIT monitooringu jaoks.
24. Võrgureeglitele on lisatud punkt 21.6 ja alampunktid, mis määravad kehtimise alguse punktidele 8.7.5, 8.9.1 ja 8.9.2 ja enne kehtimise kuupäeva saabumist kehtivad reeglid.

V Kokkuvõte

Konkurentsiamet on üle vaadanud Võrgureeglite muudatused ja nõustub nendega, kuivõrd need aitavad hõlbustada gaasivoogude liikumist regioonis ja luua täiendavaid konkurentsi soodustavaid võimalusi.

Konkurentsiamet juhib tähelepanu sellele, et Võrgureeglite tüüptingimuste punktis 5.5.1 kirjeldatud eksklusiivsusega ei tohi kaasneda konkurentsi kahjustamine. Lisaks juhime tähelepanu sellele, et eksklusiivsuse lubatavuse tõendamiskoormus on menetlusosalisel.

Eeltoodu alusel ning juhindudes MGS § 23¹ lõikest 3, HMS § 14 lõikest 1

otsustan:

kooskõlastada „Ühised võrgureglid gaasi ülekandesüsteemi kasutamiseks“ tüüptingimuste muudatused käesoleva otsuse lisas 1 toodud redaktsioonis.

Käesoleva otsusega mittenõustumise korral on isikul õigus esitada 30 päeva jooksul alates käesoleva otsuse teatavaks tegemisest vaie Konkurentsiametile või kaebus Tallinna Halduskohtule.

(allkirjastatud digitaalselt)

Evelin Pärn-Lee
peadirektor

Lisa: 1. Common Regulations for the Use of Natural Gas Transmission System